

Stichting Internationale Zomer-orgelconcerten Hulst

Activiteitenplan - Jaarwerkplan 2025

Inleiding

Al bijna een halve eeuw worden er in de Basiliek van Hulst zomer-orgelconcerten in Hulst gehouden.

In 2024 is de 49-e orgelcyclus gehouden met weer vier concerten van het hoogste muzikale niveau waarbij het beproefde concept van afwisseling tussen een openingsconcert met jong, aanstormend orgeltalent (Geerten Liefthing) tot een finaleconcert van de Franse orgelgrootmeester Frédéric Deschamps (titulair organist kathedraal Albi in Zuid-Frankrijk), en daartussen een Zeeuws-Vlaams 'huis'concert van drie regio-organisten (Johan Hamelink, Marcel Mangnus en Rolf Wolfensberger) én een 'orgel-plus' concert van Antwerps kathedraal-organist Peter Van de Velde met mezzo-sopraan Anastasiia Staroselska uit Oekraïne, door het publiek zeer is gewaardeerd.

Met een gemiddeld aantal van een kleine 50 bezoekers per concert, is het 242ste tot en met het 245ste concert in de Basiliek van Hulst in 2024 gehouden sinds de start van de orgelconcerten hier in 1972.

Het bijzondere Loys Isoré-orgel in de al even bijzondere Basiliek van Hulst is in de concerten het muzikaal stralend middelpunt en cultureel, muzikaal en historisch gezien een kroonjuweel van Hulst waarop de beste professionele organisten uit Nederland en buitenland hun kunnen laten horen en zien.

Dat dit wordt gewaardeerd door de bezoekers van de concerten moge duidelijk zijn uit bijvoorbeeld de ruim 2.300 bezoekers aan de concerten in de laatste 10 jaar waarbij sprake is van gemiddeld een bezoekersaantal van bijna 57 per concert.

Ook de steeds weer terugkerende positieve reacties van het publiek en van de concerterende organisten vormen een blijk van waardering van de concerten die daardoor een begrip in Hulst en omstreken zijn geworden.

Activiteiten - doel en omschrijving

Doel en kern van de activiteiten is het organiseren van orgelconcerten op het unieke, monumentale Loys Isoré-orgel in de Basiliek van Hulst. Dit algemeen erkende pronkstuk van de Frans-Vlaamse orgelbouwstijl in Nederland leent zich bij uitstek tot uitvoering van orgelwerken van Franse barokcomponisten zoals Couperin, Clerambault, de Grigny en Chaumont. Maar verrassend komen ook orgelwerken van moderne componisten zeer goed tot recht op het Hulster orgel.

Hiermee wil de Stichting Internationale Zomer-orgelconcerten Hulst bijdragen aan erkenning en herkenning van het orgel van de Basiliek van Hulst als onmisbaar en vitaal onderdeel van het cultureel erfgoed van Hulst. Maar ook een orgel dat nu en in de toekomst bij kan dragen aan verrijking van de culturele activiteiten in Hulst.

Een orgel dat er nog steeds om vraagt, als muzikaal kloppend hart van de Basiliek in Hulst en omstreken, tot klinken te worden gebracht door bekwame organisten.

De orgelconcerten in Hulst hebben inmiddels een lange en rijke historie, hetgeen al tot diverse jubileumconcerten heeft geleid met in 2012 het 200-ste concert waarbij meer dan 200 bezoekers mochten worden verwelkomd. Ook in 2014 was er een jubileumcyclus omdat dat jaar het 40-ste was waarin de zomer-orgelconcerten werden gehouden in de Basiliek van Hulst. Twee muzikanten van “eigen bodem” - organist Marcel Mangnus en violist Matthieu van Bellen - openden de cyclus met een goed bezocht dubbelconcert. Deze cyclus stond ook in het teken van het herdenken en vieren van 200 jaar Zeeuws-Vlaanderen waarbij elke in Hulst concorderende organist een “batalla” ten uitvoering bracht als muzikale verklanking van de strijd die o.a. Spanje als grootmacht op diverse fronten heeft gevoerd. Een strijd die ook ten volle in Hulst en omgeving heeft gewoed en in het landschap zijn duidelijke sporen heeft nagelaten. Ook in de jaren 2015, 2016 en 2017 slaagde de Stichting Internationale Zomer-orgelconcerten Hulst er in een keur aan de beste organisten naar Hulst te halen, met onder andere grootmeesters als (wijlen) Jacques van Oortmerssen in 2015, Italiaanse organist van Nederlandse afkomst (wijlen) Liuwe Tamminga en meesterimprovisator Sietze de Vries in 2016 en organist van het concertgebouw Amsterdam, Leo van Doeselaar in 2017. Ook de zomer-cyclus 2018 was een bijzondere cyclus met onder andere de jonge Franse orgelvirtuoos David Cassan en een slotconcert met een anderhalf uur durende orgel improvisatie door Paul De Maeyer op de stille film ‘Modern Times’ van Charlie Chaplin, met schermprojectie in de Basiliek, nog niet eerder vertoond in de Basiliek. Ook de zomerreeks van 2019 gaf weer bijzondere concerten zoals het openingsconcert van Bert van den Brink die als gekend jazz-improvisator ook het orgel van Hulst liet ‘swingen’. In dat jaar was tevens een bijzondere combinatie van kerkorgel en saxofoon in het slotconcert van ook weer twee muzikanten van Hulsterse bodem, organist Marcel Mangnus en saxofonist Gino Mehauden. De eigen arrangementen op o.a. het bekende ‘Amazing grace’ en een bekend muzikaal thema uit de Renaissance werden hierbij bijzonder gewaardeerd door het publiek.

Het jaar 2020 is het jaar waarin de wereld werd getroffen door de corona-pandemie. Voor de orgelconcerten in Hulst betekende dit een afgelasting met het doorschuiven van de concerten naar het volgende zomerseizoen in 2021.

Ondanks de nog geldende beperkende corona-maatregelen konden de orgelconcerten in 2021 toch doorgaan, zij het met beperkingen ten aanzien van bezoekersaantallen. Dit heeft echter niet tot minder speelvreugde van de concorderende organisten en luistergenoege van het aanwezige publiek geleid. Het doorgaan van de concerten werd door bezoekers en organisten bijzonder gewaardeerd. Met ook een bijzonder slotconcert door de Franse orgelvirtuoos Johann Vexo, kathedraalorganist van de Notre-Dame in Parijs die daar het koororgel bespeelde tijdens de mis toen de grote brand in de kathedraal uitbrak.

Samenhangend met ook de beperkingen in 2021 vanwege de coronapandemie is in dit verband ook zeker te benoemen het initiatief dat organisten Rien Donkersloot en Sietze de Vries hebben genomen om in een digitale rondgang langs Nederlandse orgels ook het orgel in de Basiliek te Hulst op te nemen. Op 27 maart 2021 hebben zij hier een livestream orgelconcert gehouden samen met de titularis-organist van de Basiliek, Marcel Mangnus. Het concert - met improvisaties van de alom gekende improvisators Rien Donkersloot en Sietze de Vries en met een eigen rapsodie op het Zeeuws-Vlaamse volkslied door Marcel Mangnus - werd op YouTube geplaatst en werd meer dan 7.000 keer bekeken. Het Loys Isoré-orgel en de Basiliek van Hulst zijn daarmee zeker ook op de digitale kaart gezet.

De zomercyclus 2022 kende geen beperkingen meer voor de toegang en de bezoekersaantallen tot de orgelconcerten in Hulst. Met ook weer stijgende bezoekersaantallen konden de mensen weer volop 'live' genieten van de toporganisten die hun beste kunnen lieten horen en ook zien in Hulst.

Het 'zien' was een extra belevingswaarde in het tweede concert door organist Rien Donkersloot waarbij hij met schermprojectie van hoge kwaliteit in de Basiliek zijn concert afsloot met een geweldige improvisatie, zichtbaar in alle creatieve facetten van deze specifieke orgelkunst. Na afloop van dit concert is de bezoekers met een enquête gevraagd hun beoordeling van de schermprojectie te willen geven. Met een hoge respons van bijna 75 % waarvan bijna 85 % de schermprojectie positief beoordeelde, is te constateren dat de schermprojectie in de smaak viel.

2023 is in Hulst ook weer een orgeljaar geworden waarin de verbinding met andere kunstexpressies verder tot uiting is gekomen. Met een spectaculair openingsconcert van Sebastiaan van Steenberge, kapelmeester van de Antwerpse kathedraal, een concert waarin naast het orgel ook de inzet van elektronica in combinatie met zang (mezzo-sopraan Anne-Laure Dollié) was te beluisteren in een muzikaal gastronomisch menu van zeven gangen. Ook het derde concert mag in dit opzicht worden benoemd met daarin de combinatie van orgel en poëzie. De samenwerking tussen titularis-organist Marcel Mangnus van de Basiliek van Hulst en stadsdichter van Hulst Willem de Geus, heeft zeker een meerwaarde gebracht in de beleving door bezoekers van de samenkomst van de 'schone kunsten' van orgelmuziek én poëzie.

Ook de orgelcyclus 2024 gaf zoals hiervoor vermeld, weer een zeer gewaardeerde afwisseling van concerten met jong orgeltalent, met een Zeeuws-Vlaams orgeltrio, met een orgel-plus concert van orgel en mezzo-sopraan en met een Franse grootmeester in de finale. Een grootmeester die als toegift een weergaloze improvisatie gaf op een thema van het carillon van de Basiliek van Hulst. Waarbij hij het vroeg 17-de eeuwse Frans-Vlaams barokke orgel van Hulst wist te transponeren in een Frans romantisch orgel van rond de eeuwwisseling van de 19-e en 20-e eeuw, met als toegift een improvisatie in de stijl van de grote Franse orgel improvisator van de Parijse Notre-Dame, wijlen Pierre Cochereau. Hij bracht het Hulster publiek in vervoering met een concert waarvan de bezoekers aangaven dit nog niet vaak te hebben meegemaakt. Helaas bleef in 2024 het gemiddelde bezoekersaantal per concert achter bij dat van 2023. Er waren wellicht ook veel andere 'concurrerende' evenementen die daarbij van invloed zijn geweest.

Activiteiten 2025

2025 wordt een Jubileumjaar met hoofdletter 'J' voor de orgelconcerten in de Basiliek van Hulst. In vele opzichten!

Want het is niet alleen het 50-ste jaar waarin er orgelconcerten worden gehouden op het Loys Isoré - orgel in de Basiliek van Hulst, ook staat het 250-ste (!) concert van de zomer-orgelconcerten in Hulst gepland.

Voor de zomer van 2025 zijn ook weer totaal vier concerten gepland.

Met uiteraard professionele organisten die het unieke Hulster Basiliek-orgel in al zijn facetten tot klinken gaan brengen, met kwaliteitsrepertoire in alleverscheidenheid van "oud" (vanaf 1600) tot "modern".

Een orgelcyclus waarbij wij ook zeker weer een 'orgel plus'- concert gaan houden.

De zomercyclus 2025 dient nog verder te worden ingevuld en ook de organisten en overige artiesten dienen nog uitgenodigd te worden, het brainstormen is al begonnen.

Omdat het een jubileumcyclus wordt, staan de namen van toporganisten uit Nederland en buitenland op het verlanglijstje. Een toporganist met wereldfaam vanuit het (verre) buitenland zal worden uitgenodigd voor het slotconcert van de jubileumcyclus in de zomer van 2025.

Ook voor 2025 wordt, mede naar aanleiding van de inmiddels positieve ervaringen over een groter aantal jaren met schermprojectie, in combinatie met eventuele opname van beeld en geluid, gestreefd naar toepassing hiervan bij (minimaal) een concert.

De bezoekers waarderen schermprojectie van een concert waarbij de uitvoerende organist ook in beeld is te zien.

En daar bovenop ofwel naast de ‘reguliere’ zomer-orgelcyclus, wordt nog het 250-ste jubileumconcert georganiseerd.

Een concert dat gepland staat voor eind september 2025.

Voorzien wordt een concert waarin we, met dankbaarheid ook voor de ondersteuning vanuit de gemeente Hulst, voor de samenleving van Hulst allerlei culturele expressies en kunstvormen in Hulst samen willen laten komen met het orgel van Hulst.

We willen hiervoor de deuren van de Basiliek heel graag wijd openzetten.

Dit aan de hand van een verhaallijn die het Loys Isoré - orgel in de Basiliek van Hulst in de schijnwerpers gaat zetten in de verbinding met de kunst en cultuur in Hulst in brede zin.

Een regisseur is hiervoor inmiddels gevonden en in samenwerking ook met scenaristen wordt er inmiddels enthousiast vorm gegeven aan eens scenario voor het jubileumconcert.

Een creatief proces in ontwikkeling dat tot een cultureel-muzikaal hoogtepunt in 2025 in Hulst mag gaan leiden!

Public Relations (PR)

Er zal op zo veel mogelijke manieren promotie worden gemaakt voor de zomer-orgelcyclus 2025 (juni, juli en augustus 2025) én het 250-ste jubileumconcert in september 2025

Naast digitale vermelding op de website van de orgelstichting en aankondiging van de concerten via de digitale nieuwsbrieven, zal ook aankondiging via affiches in stad en omgeving, via regionale kranten, bibliotheken, gemeente, Inulst (Bezoekersmanagement), kerkelijke nieuwsberichten en regionale omroepen plaats gaan vinden.

Vrijwilligers

De concerten worden georganiseerd door de Stichting Internationale Zomer-orgelconcerten Hulst waarvan de bestuurders allen als vrijwilliger hun inzet doen.

Samen met andere vrijwilligers leveren zij hun bijdrage aan de concerten, zoals bij het samenstellen en verzorgen van de programmaboekjes, het gereed maken van de zitplaatsen, het helpen registreren van de organisten, het verwelkomen en begeleiden van de organisten en het openen en sluiten van de kerk. In totaal betreft het een vijftal vrijwilligers.